

Поради Палсенгу від Додрупчена Джігме Тенпе Німи

*Я з повагою вклоняюся гуру Дріме Озеру,
І склавши долоні віддаю шану.
Ось крихта настанови від всезнаючого гуру,
Яку я зараз поясню.*

На тему того, що ми називаємо "розум" (тиб. *семс (sems)*, санс. *чітта (citta)*) та "чисте усвідомлення" (тиб. *ріґпа (rigpa)*), деякі загальноприйняті тексти кажуть, що все, що є "головний розум" (main mind) [звичайна свідомість] є розум, тоді як пізнання це те що "ясне і свідоме". Таким чином вони стверджують, що розум і свідомість (тиб. *рnam shes*) є синонімами, а усвідомлення є синонімом пізнання (тиб. *shes pa*). Проте таких пояснень не достатньо, коли йдеться про визначення розуму і усвідомлення, як про них говориться в текстах Дзоґчен.

В Дзоґчені розум це корінь сансарного існування, та включає в себе схильність до сприйняття речей як реально існуючих; тоді як чисте усвідомлення це мудрість неупередженого встановлення [of settling evenly] відповідно до притаманної реальності (*дхармата*). Більше того, це не просто як звичайний погляд Серединного Шляху; він його перевершує, оскільки через обґрунтування приносить особливий вид певності щодо того як розуміння будди стосовно існування речей присутнє в якості бездоганної основи природи звичайних істот. В кінцевому результаті, справжнє існування і відсутність справжнього існування сприймаються однаковими, і тому всі теоретичні позиції долаються перед лицем остаточного обґрунтування. На загальноприйнятому рівні цей підхід також є найвищим, оскільки він задіює практику бачення всіх явищ як нескінченну чистоту.

Цей підхід Дзоґчен також перевершує колісниці зовнішньої мантри, так як він містить глибокий ключовий момент бачення явищ як форм будди та мудрості, потім встановлення в природному стані без жодних маніпуляцій. Він також вищий за колісницю трансцедентних бездоганностей, оскільки включає бачення явищ як нескінченну чистоту. А ще він перевершує колісниці зовнішньої мантри, тому що хоча ці тантри і мають йогу божеств, в них немає погляду, яке розпізнає, що ці прояви, в їх природному стані, завжди були просвітленими будда формами та мудрістю. Він також майстерніший за Махайогу та Ануйогу, тому що немає потреби в стадіях зародження та завершення, обидва з яких вимагають зусиль. Натомість, оскільки всі явища сприймаються як первісне просвітлення і сяйво великої чистої мудрості, то достатньо лише спочивати в розпізнаванні цього, розслабляючись в природі основи.

Це відрізняється від підходу деяких сучасних медитаторів, хто просто заспокоюється в оманливому сприйнятті не відсікаючи на корню прив'язаність до реальності і не усвідомлюючи природу нескінченної чистоти.

Більш детальніше про те яким чином природа буденного є формою будд і мудрості, чи як в кінцевому результаті чисте і нечисте є однаковим в світлі відсутності істинної природи, а також як прояви є нескінченною чистотою і так далі, може бути знайдено в роботах всезнаючого Ронгзома (*Rongzom*) та переможого Лонгчемпи (*Longchenpa*).

В підсумку, мені цікаво чи зміни в медитації між аналізом, допоки впевненість в цих речх не виникла, і встановленням [settling], коли впевненість проявилася і не зникає, може не бути автентичним засобом для підтримки цього розуміння.

Будь-який дурний, помилковий аналіз,
Чи пусті балачки, тричі невірні,
В тому, що я тут виклав,
Через мене, дурня.
Досі, якщо будь що з цього виявилось корисним,
Сприйміть це я своєю власною прикрасою.

Я, молодий Джігме, написав цю відповідь на прохання Палсенга. Нехай принесе благо!

Переклад з англійської Драгпа Намгьял
Лютий 2024.

Оригінал

<https://www.lotsawahouse.org/tibetan-masters/dodrupchen-III/advice-for-palseng>